

ממשית, מתלבטים ומתכחשים אף לעצמם במציאות.

אישה-בוח, האיש הבלתי-מוסר
רי בהכרה מלאה, ייצג את הדור. צוהקיום הלאומי, שהביא להקמת המדינה על חורבות השואה, נראה חשוב לאין ערוך יותר מדיברים מופשטים כמו עקרונות.

זאת היתה הסיבה ההיצונית למרד נגד המוסר. אך יתכן שהיתה גם סיבה פנימית. דור העלייה השנייה — דורו של שמואל דיין — היה דור של מוסר. הוא לא בא לארץ רק כדי ליצור עזו חברה לאומית אחת, עוד חיה בגווגל האנושי. הוא בא גם כדי להמלט מעולם אי-הצדק של מלכת הצאר, מן העול הסוציאלי של אירופה. הוא בא להקים בארץ חברה חדשה, מיסטר סוציאלי שכולו צדק.

בני הדור הזה בילו לילות-שימורים ללא-ספור בחיכוכים לוהטים על מוסר וצדק. בספר-זיכרונות שפורסם השנה, מתאר דויד ("דולק") הורוביץ, נגיד בנק ישראל, לילות אלה בביתניה עילית, על גדת הירדן, לפני שני דורות: כשמשותפי החיכוכים פורצים בבכי מרוב התרגשות, יוצאים מן החדר בהיסטריה, או מקשיבים איש לרעהו במתח בלתי-אנושי.

רוח זו הולידה את המושב והי קיבוץ, את דגניה שבה נודד משה דיין, ואת נהלל שבה גדל.

כל דור מורד בקודמי. דורו של משה דיין מרד בדורו של שמואל דיין, הפרגמטיות של הלוחמים באה במקום המוסר של המייסדים.

דור ישראלי

לפי אותו חוק, מורד דור הנכדים בדור הבנים — דורו של אסי דיין ב-דורו של משה דיין.

אין זה מרד חיצוני, כמרד הביטניקים וההיפס בחו"ל, המגדלים שערות והמפסיקים להתרחץ כדי להיבול מהוריהם, הצבועים והמתחסדים. לא היה בישראל "מרד נוער" חיצוני כזה, ועל כן היה נדמה ל-סוקרים השיטחיים כי אין מרד בכלל.

אולם היה מרד הרבה יותר עמוק, הרבה יותר מהותי — ו-הרבה יותר ישראלי.

משה דיין אמר, למחרת מלחמת ששת הימים: "שבנו אל ההר, אל ערש ימי עמנו, אל נחלת האבות, ארץ השופטים ומלכות דויד. שבנו לחברון ולשכם, לבית-לחם ול-ענתות, ליריחו ולמעברית הירדן. אינני מעלה על דעתי שנינתק בהם!"

אסי דיין אמר: "כל מה שנוגע לשטח-ארמה, בתור שכזה, אינו מקודש אצלי... הצעקות נוסח, אף שעלי — יהיו הצועקים מי שהיו — היא, לועתי, דבר נורא!" קשה לתאר ניגוד חותך יותר בין רוח האב ובין רוח הבן.

אין אלה חילוקי-דעות פוליטיים. זוהי רוח אחרת, השקפת-עולם אחרת, תחושה מוסרית אחרת. אסי דיין מרגיש קירבה לסבו המנוח, שמואל דיין. במורדם נגד האבות, שמרדו באבותיהם, מתקרבים הנכדים אל הסבים. זוהי מסוטלת טבעית.

המוסר החדש של הדור הצעיר מחפש קשר אל המוסר הישן של דור הסבים — מעל לראשיהם, ועל אפם וחמתם של האבות, אשר בוז למוסר. יתכן שזוהי הבשורה העיקרית של תש"ל, מעל ומעבר לכל המאבקים הפוליטיים וההכרעות על מלחמה ושלום:

קם בארץ דור חדש, דור המבי קש ערכים מוסריים, דור חומאי ניסטי ואוניברסלי בהשקפתו, דור לאומי אך לא לאומני, דור המושי רש במולדתו אך המתנגד לסיפוח ארצות זולות, דור העומד על זכותו אך אינו מתכחש לזכויות עם אחר — דור ישראלי שיש בו משהו יהודי מובהק, בו בזמן שי הוא מרגיש את עצמו כחלק מן הדור הצעיר בעולם כולו, המרים את דגל השלום והצדק. לדור הזה שייך אישה-השנה של תש"ל.

המזכיר את רגעי האושר

הניחוח הגברי המיוחד

פרסום אורק

הסוכן בישראל בלמון בע"מ • המפיצים חב' נורית בע"מ

האוסטרולוגית המפורסמת

**טלילה
חוזה את
צפונות עתידך**

- * אהבה
 - * כסף
 - * קריירה
 - * בחירת
 - * מקצוע
 - * התאמה בנישואין
- טלפון: 233551, תל-אביב

למדי נקבנות

I. B. M.

במכון הגדול בישראל
לעיבוד נתונים

כל יום נפתח קורס חדש

הקורסים כוללים לימוד כתיבה במכונה ח"נ

אפשרות עבודה במקום למסיימות

פוליטכניקום

תל-אביב, ברנר 17; רמת-גן, רח' ביאליק 42;

חיפה, שמריהו לוי 30;

קרית-מוצקין, שדרות השופטים 2.